

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput III. Miracula quædam anno MCCCLXXVI facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

AA. MONN.
VASTENENSI-
BUS.

gittæ visitaret peregre. Hæc evigilans sensit se ratione vivaciore solito preditam, et cognito, quod multi tunc instabat proxime festum Nativitatis beatæ Virginis que reptando manibus et pedibus, cum aliter non posset, cum aliis iter arripiuit. Quæ mox a diabolo liberata, antequam ad locum ipsum pervenisset, integræ sanitatis beneficio tam sensus, quam corporis gaudebat intime. Hæc audientes vix credimus, quod mulier tam diu debilitatem, et crudeliter vexata, tam cito fortificaretur et mundaretur. Adjuravimus ergo Dominum Gregorium ecclesiæ predictæ curatrum venientem ad Vuatzstenum, ut nobis hujus rei plenam diceret veritatem, qui ita gestum esse eam, asseruit constanter fidei juramento. Hic igitur hujus miraculi testis est cum Petro, et Sturborne parochianis suis de oppido B Hamarby.

et fredo ul-
cere labo-
rans curan-
tur.

73 Christianæ uxori Gingolphi de oppido Staffatra parochie Vist. Lincopen. diœc. f natum est ultius sub inguine, crescebatque vehementissime intumescedo per octo septimanas, quibus finitis, ceperit ultius in parte media molle fieri atque disrumpi, a qua parte cecidit in terram frusticulum carneum, simile nigro muri admodum magno. Sieque fecit ultius aperturam per septem hebdomadas, quod quidquid illa comedebat aut bibebat in his septem septimanis per aperturam ulceris effluebat. Comedebat enim capam frequenter inter alia, quæ talis exivit de vulnere, qualiter deglutivit eam. Et eum jam non esset possibile remedium artis medicinalis apponere, mulier illa præ dolore viribus deficiens, facta confessione perceptisque Sacramentis Ecclesiae, in ultimo spiritu constituta pro restauratione sanitatis incurabilium curatricem dominam Birgittam intimo corde invocabat, vovens, se visere locum suum. Vix votum de labiis cordis ejus egressum est, apertura ulceris C conglutinari coepit atque sanari; illa vero grabato gratauerunt exurgens paravit se ad perficendum, quod voverat, et in Epiphania Domini g Vuatzstenum veniens ista cum juramento et multis testibus, stans juxta ambonem, et ille, qui illo die faciebat sermonem ad populum, firmiter affirabant. Hujus tamen verbis contradixerunt aliqui, dicentes, esse impossibile, quod deberet per secusum demitti, per talem partem corporis, nisi disrupta essent viscera: que si disrupta essent, probaretur iterum impossibile, quod mulier tamdiu vixisset, his disruptis; salvo, quod quidquid Deus facere voluerit creature, sit possibile creatori. Ut sciremus ergo hujus rei veritatem, audivimus dominum Carolum curatum ecclesiae predictæ, Vist, qui vera fide asserebat, rem ita gestam fuisse, sequæ ministrasse sibi in infirmitate positæ Sacra menta Ecclesiae, et signis probasse evidentissimam veritatem omnium predictorum. Hujus rei testis est cum fide dignis viris dominus Eborinus Choralis in ecclesia cathedrali Lincopen. diœc. parochus; cui mulier haec eadem confessa est, et maritus suus Gingulpho predictus Fridhstano, et Tyrgillus de predicto oppido Staffatra.

D
ANNOTATA.

a Vide lit. a in Annotatis in part. i supra.

b Vide ibid.

c Arbogha oppidum est Sueciæ in Westmania.

d Nimirum 1376, quo ista scribebat: legendum videtur; et nomine, hoc est, nono Kal. Augusti, ecclesiæ sanus regit.

e Vulgo Dronthem seu Nidrosia.

f Vide lit. a in Annotatis in part. i Mirac. g Annæ sequentis, seu 1376.

CAPUT III.

Miracula quædam anno MCCCLXXVI
facta.

Uxor Ingevaldi de oppido Inbile, parochia Kare-
clinge Strengien, diœc. circa Octavam Epi-
phaniæ Domini cum labore et dolore maximo in-
fantem mortuum enixa est; pro cujus vivificatione
parentes, postquam per integrum diem naturalem
exstitisset mortuus, fecerunt votum Famulæ Dei,
in quem protinus a fonte vite vitalis spiritus in-
gressus est. Testes sunt Ragualdus, Nicolaus de
oppido predicto. Boëtius duorum annorum filius
Petri coloni ex parochia Clastada prope Watzstenu
Lincopen. diœc. quarta die post Conversionem
S. Pauli deglutivit magnum frustum cuspidis ferri,
quod gutturi ejus ita firmiter est infixum, quod nec
sursum, nec deorsum movere potuit; quod tamen
mater sua, Margarita nomine, longiori digito tan-
gere potuit, sed extrahere non valuit; cernensque
autem, infantem proximo moriturum, portavit eum
in capella jam circumvolutis oculis spirare * vo-
lantem, et pro ea dominam Birgittam humiliiter
vocabat: qua orante, ferrum disparuit, et infans
cepit maternas mammillas sugere vultu lœto.
Testes sunt Olavaus et Joannes columni * in præ-
dicto oppido.

75 Fuit in oppido Bro parochia Husaby Linco-
pen. diœc. quidam rusticus dives, Copper nomine,
habens filiam nomine Christinam, que a primis
annis infantiae magnas infestations in somnis per-
pessa est a diabolo, et haec volens dicere parenti-
bus, non potuit os aperire. Hoc tamen ex signis
aliquibus perpendentes invocaverunt incantatricem
quamdam, que fecit artes suas super eam, et pejus
habuit, quia postea vidiit eum in teterrimis formis
diversorum animalium se terrentium, videlicet
equorum, luporum, canum, serpentium et hujus-
modi. Deinde transacto tempore aliquo, quidam
incantator fecit super eam incantationes, et ligavit
res alias circa collum ejus, et pejus habuit.
Quia tunc apparuit, ut puer teterrimus xii annorum,
et percutiebat eam sine misericordia, eo
quod plenus esset invidia. Et cum veillent super
eam plura maleficia facere, coepit fortiter exclama-
re, dicens, se eo gravius puniri, quo plura
facerent. Praeterem cum facta esset annorum nubi-
lium, viro tradita est legitime circa festum S.
Martini. Post haec autem tertia die venit ad eam
diabolus vehementer iratus, et percussit eam
ita valenter, quod cecidit in terram, et conne-
xit ambo genua sua, que ita inseparabiliter co-
haerabant, ac si clavo ferreo confixa forent, ne-
mine

Ejusdem item
oppo infans vi-
te redditur;
ular mortua
periodo eri-
pitur.

* an expira-
re?

* an coloni-

a dermone
obessa.

A mine ea ab invicem separare valente, jacensque quasi truncus inutilis, non valens movere nec manum, nec pedem, nec aliud membrorum, sed nec lingam ad expedite loquendum, submisse tamen loquebatur, difficulter aliquo intelligente, quid diceret. Odorem non sensit, nisi pessimum.

ac misere 76 Postea circa festum S. Catharinae visu oculorum privata, ita quod nihil omnino videbat nisi diabolum, et circa eum unum oculum, et omne, quod erat cum eo, in illo oculo haec videbat, hic eam tam acriter vexabat, commovebat, et collidebat ad parietes, ubi jacebat, vel sedebat. trahebat eam per crines, et membratim disceperbat, ut omnes videntes eam mirarentur, quomodo vel una hora tantas penas vivens pati posset: O insensata peccatorum obstinata duritia! Ut a malis resipiscas, intellige, quanta malitia puniet animam, in qua servi scelerum enormitatem plene prevalent, et *cum tanto furore affligit corpus, in cuius anima dominium non possidet. Deinde anno sequenti, anno B Domini MCCCLXXVI post octavam Epiphaniae maritus suus cum amicis suis paravit se, ut transferreret eam, et cum iter arriperent, ecce curuerunt cum eis diabolus cum habitu ovalium modernorum, et cadens in quadam lubrica glacie flere coepit: quod videns illa dixit sequentibus se, quod dearent. At illi ridere coeperunt. Ille vero surgens arripuit unum per pedes, et collidebat ad gloriam: alterum vero percussit in dentes cum instrumento, quo minabat jumenta, ita quod sanguis effluenter, et dolentibus illis dixit: Pro tempore vos resistis, jam et ego video. Et quocumque portaretur sive in ecclesia, sive aiebui, semper sequebatur eam diabolus affligendo. Portata autem in cathedrali ecclesia Lincopen, reliquit eam extra cosmeterium, invasitque ab ecclesia redenitem statim nequiter pertractando. Cum jam venisset Vuatzstenum, jacuit in vehiculo, quo illuc translata est, confluentibus multis de habitatoribus loci, et aliis ad videntem, et in conspectu omnium astantium arripuit eam diabolus per pedes elevans in sublime, et fecit horribiliter cadere in vehiculum.

excella, 77 Post haec marito cum alio forti viro portante eam in aliam parvam capellam, solito ponderosior effecta est. Postquam autem collocauerunt eam in quadam loco in capella, arripuit eam diabolus per pedes, volens extrahere eam, frendens horribiliter, quod fere rumpebatur cor eius, videns eum, praetimore. Maritus autem eius attraxit sibi eam tenens per caput, sed retinere non valuit. Sequenti vero die, que erat dies Sabbati, congregatis omnibus in loco illo cantare scientibus, post Nonam et Completorium cantavimus *a* ad expellendum ab ea malignum spiritum hymnum "Veni Creator Spiritus" ritus etc.: "ter cantando versum illum "Hos stem repellas longius". Ave Maris stella matutina" et Antiphonam pro reliquiis. Et sic cantatum est Dominica, feria II, III, IV et V: interea eam vexabat, et collidebat ad parietem, circa quem stabat, ita horribiliter, quod fere movebatur et tremuit tota capella, ut in fletum excitarentur plurimi hoc videntes, et testificate sunt mulieres eam tangentes, sentire, aliquod corporeum ita moveri in visceribus ejus, ac si foret vicina partui. Unde et dixit ad eam diabolus, qui loquebatur secum. Non ego tibi facio multa sed ille, qui habitat in te, est tibi multo molestior, te gravius affligendo.

78 Quadam autem die positum est caput *AA. mons. VASTENENSI-* dominæ Birgitta *b* super caput ejus, et ligata *bus.* est super pectus ejus crux argentea parvula, quam *semel*

domina Birgitta posuerat in sepulchro Domini in Jerusalem, et osculabatur manum ejusdem senis presbyteri. Quo facto, venit ad eam totus furibundus diabolus dicens: Jam multa tecum faciunt, posuerunt clavam, quae mihi est pessima super caput tuum, vel quare oscularis manum illius sensis pessime fastentem, extensusque manum suam dixit: Osculare manum meam, quod illa negante, cepit quasi blandis verbis, velut amicam, rogare eam, quod a se abjeceret stupulam illam, quam gerebat in pectori, dicens, se praetemperientia fatoris pessimi quod *redderet sibi, non posse commorari. Inter haec et rogabat eam blandis verbis, ut a capella secum rediret, dicens, se praetemperientia intolerabili non posse audire illum vehementem clamorem, qui resonabat ibi. Quinta autem feria, dum intravimus ad cantandum, cessavit a vexatione ejus, et recedens extra capellam clamabat, Væ, vœ, quia jam nihil male possim tibi facere. Et licet dimisisset eam, jacuit tamen sicut persona, paralisi pessima dissoluta. Sequenti vero die, que erat dies Conversionis S. Pauli, dum in Matutinis cantabatur "Te Deum laudamus" restituta est sibi loqua. Laudabat et illa Deum, dum thurificabantur imagines, sensit naturalem thuris odorem, et dum elevabatur Corpus Christi in prima Missa, recepit visum, clare videns hostiam in manu sacerdotis. Quod cum diceret circumstantibus, repleta est capella clamore alta voce laudantium Jesum Christum, et adhuc de loco, quo jacuit, erigere se non valuit. Finita autem Missa, accessit ad eam dominus Petrus, quondam venerabilis domine Birgitta confessor *c*, et statim surrexit et stetit erecta super pedes suos. Quo facto, convocatis omnibus, cantare scientibus, cantavimus "Te Deum laudamus" et sequentiam "Gaude, Virgo, Mater Christi" et Antiphonam pro reliquiis, cum Collecta "Sancta Maria mater etc." Et, his finitis, cepit ire offerens oblationem suam ad altare; ibatque postmodum liber, quo volebat; peractisque ibi posthaec decem diebus, gaudentis ad propria remeavit; et tertia die, postquam domum suam ingressa est, ut prius a dæmone iterum arrepta est, totiusque corporis valetudine privata; levius tamen, ut ipsam fatebatur, quam prius vexata.

79 Deinde in Dominica mediæ Quadragesimæ ad locum prædictum translata profecto Annuntiationis B. Virginis visus et omnium membrorum debita et vigorosa recuperabat officia, decadente ab ea dæmone, et expuente in faciem ejus atque dicente, dum prope esset, ut portaretur in capellam: Jam vilissima facta es, recedamque a te, et eligam pulchriorem. O Domine Jesu, secretorum cognitor, tu scis causam, quare ista secundo percussa es, et nos vidimus pro accepta gratia minus regnari tibi, quam deberet. Nonne ergo propter ingratitudinem maligno spiriti iterum afflignenda tradita est, et typum gerit ad benignitatem tuam accepta beneficia ignoranter ingratorum? Hujus miraculi testes sunt reverendi patres et domini, videlicet Laurentius, canonicus Lincopen, dioc., dominus Soharius Esgeri, ibidem præbendatus, frater Olavus, Prior claustrorum Fratrum Predicatorum in civitate Arosien, qui die predicto, videlicet *ac iterum ab eodem liberatur,*

Annunciatione

AA. MONS.
VASTENENSI-
BUS.

* supple :
omnes pos-
sunt vel
quid simile.
fugantur
oculorum
dolor de-
monumque
præstigie,

d

* on aulo-
num seu ti-
biecum ?

B

sensus per-
dit restitu-
untur,

* an ad ti-
bie sonos
institutos ?

C

* sunt

infantium
submersio
impeditur,

Annunciatione B. Virginis viderunt eam expedita ambularem et pristinæ sanitati restitutam integræ, et dominus Bero, curatus parochialis dictæ ecclesiae Hersinæ Lincopen. diœc., qui viderunt eam male habentem et prout *, si velint hodie, hoc est, die S. Laurenti, inspicere bene sanari.

80 Catharina, uxor Joannis campanarii ecclesiae Bro Arosien. diœc. vehementissimum oculorum dolorem passa est per longum tempus, pro cuius sanatione maritus suus diversis Sanctis votum faciens, et nihil proficiens, fecit tandem votum Famulae Dei: qua mox, evanescere dolore, recepit clarum visum; pro qua in Purificatione B. Virginis votum impletum est. Testes sunt doruinus Joannes ecclesiæ prædictæ curatus, Nicolaus Thidericus de oppido Biergha *d* ejusdem parochiæ. Olavus agricultor de oppido Gitta parochiæ Biornastgoh Arosien. diœc., gravissimo dolore circa Carnisprivum afflictus pes tres dies continuos, audivit duodecim dæmones tetricos in habitu usque ad nates decurto calceis rostratis, et capuciis in summitate exacutis secundum turpissimam consuetudinem aulorum * modernorum juxta se corrizantes atque dicentes, Si vis consentire nobis, ditabimus te divitiis; sin autem nolueris, morte turpissima condemnabimus te nobiscum et usque ad tartara deducemus. Quibus ille semper respondit: Consentiam Deo meo et illi reverendæ famulæ suæ D. Birgittæ, cui votum peregrinationis emiseram, in quam tota fiducia spero, quod in virtute Dei de minarum vestrarum terroribus eripiet: illam enim in omnibus diebus vita meæ, in quibus potero, honorabo. Finitis autem his tribus diebus, horribilis dæmonum visio disparuit, et ille statim, pristina sanitate recepta, perfecit humiliter votum suum. Testes sunt honorabiles viri, dominus Carolus, curatus ecclesiæ prædictæ, et dominus Joannes, frater ejus secum tunc existens, qui viderunt eum ægrum, et sanatum audierunt ista asserentem.

81 Burgensis quædam, Catharina nomine, in civitate et parochia Orabro e Strengien. diœc. hora Completorii in Carnisprivio revertens a convivio, quo eam ad auleas * choreas non nimis honestas sui duxerant, in platea, priusquam venit ad domum suam, a diabolo arrepta est, et ita crudeliter percussa, quod a planta pedis usque ad verticem in omnibus membris esset quasi livida, sensu, loquela, visu, auditu, totiusque corporis perdita valetudine, noctem illam maxima peregit miseria: circa diluculum autem vocati sunt ad eam duo honorandi presbyteri in dicta civitate Orabro tunc existentes, videlicet dominus Erlandus, curatus parochiæ ecclesiæ Asaborgh, et dominus Gregorius curatus parochiali ecclesiæ Kyl, qui cum aliis amicis ejus votum peregrinationis ad Vuatzstenum ob reverentiam Famulæ Dei et conservationem afflicte mulieris miserant: cui eadem hora sensus et robur corporis est * non sine admiratione circumstantium restituta. Testes sunt prædicti presbyteri et Jacobus pistor Orabroens.

82 Contigit in cena Domini in oppido Orabro parochiæ Hardlberga Lincopen. diœc., filium Catharinæ vidua, Tyrgillum nomine, et filiam ejus Helenam casu incauto de ponte quodam parvo cadere in torrentem impetuosum, in quo torrente sunt multa molendina, dicto oppido attinentia, et hora erat quasi sexta: cernens vero mulier se liberis orbatam, spem consolati-

vam sue viduitatis perisse, dolorosis singultibus dominam Birgittam invocabat, ut illa venerabilis Vidua, quæ diu ante mortem mariti, illo consentiente, castitatem servare voverat, laudabiliter vixerat et jam cœlesti Sponso inseparabiliter conjuncta vere creditur, desolatæ et miseræ viduæ succurrere dignaretur, vovens ad Vuatzstenum peregre cum parvulis profecturam, si vivos eos de gurgitibus aquarum recipere posset. Deinde extergens lacrymas ab oculis vidit eos amplius cursu impetuissimo raptos per loca trium molendinorum, et puerum per pedem in prærupto eujusdam magni lapidis detineri, et puellam alii obstaculo adhesisse, ita tamen, quod aquæ recurrentis inundatio super eos effluaret, licet videri poterant, et quia pro valida torrentis impetuositate navem non esset possibile ad eos attingere, convocabat multam vicinorum turbam qui parabant multa instrumenta quibus succurrere possent, et pertingentes ad eos circa horam vespertinam, invenerunt eos vivos, illæsos et incolumes, ac si in loco florido quievissent, excepto, quod ex omni parte fluvii cursu erant madefacti. Haec mulier in Dominica *f* votum suum perficiens, ista cum gratiarum actionibus publice confessa est. Testes sunt honorabiles viri, dominus Tydemannus, vice-curatus ecclesiæ S. Laurentii in civitate Linopen., et Tyrgillus vice consul et civis ejusdem civitatis.

83 Due mulieres, videlicet Catharina uxor Godhsens, et Benedicta vidua, parochia et civitate, quæ dicitur Aaos *g* Lund. diœc. regni Dacie, peracto in Vuatzsteno voto suo, in Cena Domini revertentes ad propria, quæ, dum irent per magnam sylvam non longe ab ecclesiæ Ubrichstada Lincopen. diœc., a quadam latrone magnæ crudelitatis et fortitudinis praeventa sunt, qui minabat eas lancea sua a solis ortu usque ad occasum per dumos arctos, asperos, atque densissimos plus quam ad duas leucas ad quemdam profundum puteum, longe satiatis a conversations hominum positum, volens eas præcipitare in ipsum, et in aqua subito suffocatas deprivare eas pecunias et rebus, quas habebant, reputans, ne alia, forte posset aufugere, dum alteram lancea percuteret. Cumque appropinquaret ad puteum, dixit eis latro, Intrate cito et submergitimini, aliquoquin perfodiā vos cum lancea. Illæ vero videntes se in januis mortis positas, voverunt, se festine reversuras ad reliquias D. Birgittæ, si merito ipsius crudelitatem latronis vivæ possent evadere. Vix votum de labiis earum egressum est, quod appropinquarent eis duæ aliae mulieres de propinquo oppido, errantes in eremo, quas videns latro, ac timens, plures esse in comitiva earum, arripuit de his, quas prius insecurus fuerat, unum sacculum, in quo erant pecuniae, et alias res illarum, illisque dimisssis, intravit latibula sylvarum. Indigenæ vero mulieres, cognita causa adventus alienigenarum mulierum, dixerunt, se divina providentia sic errasse, et ad illarum auxilium missas fuisse; quia non putabant, ad illam densissimam eremum solis bestiis inviam * in multis annis perviam aliquem hominem appropinquasse.

84 Post hæc alienigenæ, ducte consilio indigenarum, venerunt ad prefectum provincie Ignemundum Sterlynth, habitantem in Sten-sit non longe a sylva, in qua latro morabatur, narrantes ei, quid eis acciderat, et rogabant eum, inquirere latronem illum armata manu, ut, illo capto,

A capto, possent recipere res suas, quas eis abstulerat. Quibus repondit prefectus: Bene scio, latronem illum latitasse in illa sylva, multosque expoliassse per sex annos, et multoties requisitus per multos armatos capi non potuit, quia diabolus, cui servit, ita procaptat et custodit eum, quod tota provincia congregata ad capiendum ipsum, hunc apprehendere non valebat, et licet jam inquiratur, scio tamen, quod non inventur, nisi tradiderit illum nobis venerabilis illa Domina, cujus peregrinas ausus est spoliare. In illam enim confidens, mittam famulos meos ad ea loca, in quibus latere dicuntur. Qui missi invenerunt eum in primo latibulo, quo coperperunt inquirere, duoque irruentes in eum tenere non valebant, donec tertius adveniens latenter abscondit ei pedem alterum; et sic captus restituit prædictis mulieribus res suas. Postea vero in patibulo prout male meruit, est suspensus. Et illæ mulieres postea Dominica prima post Pasche reverse sunt in Vuatzsteno, et cum gratiarum actionibus ista narrabant. Testes sunt venerabiles viri dominus et frater Sueno de monasterio Novævallis ^h tunc existens apud ecclesiam prædicatam Bricstadtum, qui direxit litteram ad Vuatzstenum ista testificantem, et predictus Ignemundus, cuius famuli latronem illum in suspendo condemnaverunt.

laborans do-
lore capi-
tis, sensibus
destituta,

* pro

85 Caput et collum Margaritæ de oppido Tyngasta parochia Athanaas Strengien. diœc. ex vehementissimo dolore in tantum intumescebant, quod ejus oculi et naræ inspici non valerent; cui per amicos per * se facto voto Famulæ Dei, restituta est circa festum SS. Philippi et Jacobi sanitas repentina. Testes sunt Thomas Ignemundus, et Henricus de oppido prædicto, qui sibi præsentes erant, infirmitate durante. Sanctimonialia quedam, Margarita nomine, de claustrō Bisabergh ⁱ Strengien. diœc., consistens extra castrum apud ecclesiam Viby ejusdem diœc. blasphemando deridere venerabilem D. Birgittam ausa est; quæ statim vindicta Dei percutta sensum perdidit et loquelam. Cumque in hujusmodi miseria quinque dies miserabiliter pergeisset, dominus Nicolaus curatus ecclesie prædictæ Viby, et Fr. Benedictus Nicolai de Castro Strengien. votum peregrinationis ad Vuatzstenum pro ea fecerunt, et sequenti die, videlicet feria quarta ante Dominicam Palmarum plene convaluit; in Dominicâ ante Ascensionem Domini devote per se factum votum perficiens, secumque gratiam factam humiliter recognoscens. Testes sunt, qui pro ea votum emiserunt, et dominus Joannes, curatus ecclesie Ledhborgh Straren. ^k diœc., et Thorinus Joannis de Covolodhun, parochie Urmarbyt qui tunc in Vuatzsteno existentes audiverunt, eam secum gratiam factam, contentem.

alter item
dolore capi-
tis laborans,
graviterque
exsuscitur
tur;

86 Gertrudis, clavigera Nicolai curati ecclesie Romba Strengien diœc. deridere præsumens venerabilem D. Birgittam subito tam vehementi inflatione et dolore capitum est percussa, quod per tres dies et noctes nec videre, nec loqui potuit. His finitis, pœnituit de facto blasphemia, voto peregrinationis, quod in Ascensione Domini complevit, emissio, integræ est sanata. Testes sunt viri fide digni, videlicet dominus Nicolaus prædictus, et frater Benedictus de Ordine Predicotorum clavistri Strengien. Harealdus, famulus nobilis viri Henechini Molteka de Ulfasa, parochie Ekby Linopen. diœc., ab adversariis suis

Octobris Tomus IV.

tam graviter cum fustibus percussus est, quod ^{AA. mons.} cecidit in terram et jacuit per tres dies quasi mortuus; non movens manum, nec pedem: deinde ad sensum rediens, et in omnibus membris suis dolorem gravissimum sentiens, pro alleviatione et recuperatione sanitatis divam Birgittam invocabat, vovens, se peregre visere locum suum, et eadem hora surgens sanus circa Ascensionem Domini complevit cum gratiarum actionibus votum suum. Testes sunt dominus Laurentius, vice-curatus in Rabyn Linopen, diœc. et Folquinus Officialis nobilis viri Gerardi Suakenborgh de Eneby parochie Naas ejusdem diœc., qui audiebant eum, ita cum juramento firmiter affirmantem.

87 Helena, filia Evæ nominis rustici * de oppido Sokmalad parr. Vedherstalb Linopen, diœc. per decem hebdomadas gravissimo dolore laborabat, et novem ultimis diebus muta penitus effecta est, comedere aut bibere quidquam non valebat; unde pater de vita desperans fecit votum pro ea D. Birgittæ, et statim coepit convalescere, plenaque sanitate recepta in Ascensione Domini, quod pro filia pater votaverat, adimplivit. Testes sunt dominus Ciko, curatus ecclesie prædictæ, et Joannes rusticus in oppido prædicto. Contigit in oppido Nikhem, parochia Vorghia diœc. Dryganes regni Norvegiae, quod Thorunæ, filiae Ysæ viduæ, crescebant pellicula rubea et valde spissa super oculos, a qua omnino cœcata est per annum integrum, que nullis medicorum artibus removeri potuit. Quod cernens mater vovit, se cum filia pergere ad Famulam Dei, et mox pellicula illa, quasi cera, a facie ignis evanescente, puellæ restitutur clarus visus. Haec mulier cum filia ista nobis in Ascensione Domini enarrabat. Testes sunt Thorlaior, et Samundir, rusticus in oppido prædicto Sokmalad.

88 Nobilis quidam Gotherinus, Gaste nomine, ^{captivus} de civitate, parroch. et diœc. Osloen ^l regni Norvegiae circa Dominicam Palmarum, iuventute domino suo rege Aquino, capitul. et in Akesborgh in carcere tenebroso cum uno famulo suo includitur, et cippo ligneo catenisque ferreis strictissime vinculatur. Hic, cum tanta miseria multis diebus affligeretur, tandem D. Birgittam pro sui liberatione invocabat. Post haec evolutis aliquibus diebus, per quemdam amicum suum lima sibi in die S. Joannis Baptiste latenter allata est. Qui coepit, quantum potuit, lignum et ferrum disrumpere, et famulus primo solutus murum cum ossibus, de quibus carnes comedebat, frangere. Et ecce miraculorum maximum, murus firmissimus, qui non cedebat grandissimis machinarum jactibus et ictibus, coctis fragilibus ossibus frangebatur. Jam die tertia postquam limam accepérat, oriente sole, vincula et tantum spatii in muro rupta sunt, quod liberi de castro recesserunt. Quod videns quidam nunciavit in castro et surgentes cum lanceis et balistis xi viri exhibant post eos; quos videns famulus currendo velociter evasit.

89 Nobilis vero prædictus, quia strictissime ligatus fuerat, currere non potuit; sed posuit se iuxta quendam lapidem non longius a castro, quantum sit jactus lapidis, fiduciam habens in D. Birgittam, quam prius invocaverat. Inimici vero ejus, dum primo exirent de castro, clare viderunt eum iuxta lapidem sedentem, sed appropinquantes ei, videre eum non potuerunt,

muta loqui-
tur, exca vi-
det,
** lege: et Jo-*
annis, rusticis,

evidit carcere-
rem,

74 omnia

AA. MONN.
VASTENENSI-
SUS.

omnia alia circa se clare videntes, sic discurrentes per gyrum a solis ortu usque ad meridiem, ut ipsem multis fide dignis viris audientibus cum juramento affirmabat. Ita prope appropinquabant ei, quod plus quam decem vicibus eum tangere manu possent, et stantes juxta eum loquebantur ad invicem: Hic vidimus eum sedentem, sed non hic recedentem; forsitan ergo terra aperuit os suum et degluttivit eum. Et cum jam hora prandendi praeterisset, cassio labore in castrum reversi sunt. Ille vero, prout potuit, fugam arripuit, dolore tunc, quem de vinculis accepérat, aliquantulum mitigato. Hic in Ascensione Domini Vuatzstenum veniens ista confessus est. Testes sunt nobiles viri Ornio et Guthornius, qui cum aliis requirebant eum, et honorabiles domini Laurentius, praebendatus Lincopen. dīcē., et Thronus, ibidem in Vuatzstenum hoc tempore existentes.

*sunt
pede saucius
flamnis
vatus
• i. e. digi-
tum*

** patentes*

*C
a dixone
obessa, ex-
ea,*

90 Laborator quidam nomine Throcto de oppido Sundista, par. Usby Uppsalen. dīcē. incaute abscedit sibi pedicam *, ita quod pendebat cum pelli, qui multis diebus gravi dolore afflicetus, eo quod pedica pedis congrue combinari arte medicinae non potuit, nec, quod omnino absconditur, sustinere non valuit: fecit tandem votum Famulæ Dei, et statim in Ascensione Domini Vuatzstenum veniens confessus est, et gaudebat se totius pedis sanitatem recepisse. Testes sunt Joannes et Jacobus agricultores in oppido prædicto. Filius parvulus Joannis in Sorby parochie Ninkathorp Arosien. dīcē. ex casu incauto cecidit in ignem, qui sic horribiliter in facie et pectori, manibus et brachii adustus est, quod jam non speciem humanam, sed carbonum pretenderet videbatur. Unde præsentes * nimium dolore afflitti, eo quod puer septenium non compleverat, illique etiam præter alia, quæ patiebantur incommoda, proxime pro morte filii erant astringendi, qui eadem hora morituras credebatur; pater intimo corde pro vita et sanctione filii votum emisit, se peregre visere Famulam Dei. Et paucis diebus plenam recuperavit sanitatem, ut pater ejus in Ascensione Domini confessus est. Testes sunt D. Laurentius, vice-curatus ecclesiae prædictæ, et Aquinus in Sandistam ejusdem parochiæ.

91 Dominus Gregorius, curatus ecclesiae Kyl Strengien, dīcē. ad laborandum in sua curia habens puellam adolescentem, Ingrisdim nomine, quam secunda die Paschæ invasit diabolus, et per integrum mensem bis vel ter in quolibet die crudelissime vexavit ita, quod venter ejus supra pectus usque ad faciem ejus videretur se erigere; cuius dolori dominus suus compatiens fecit votum pro ea, et statim discessit ab ea diabolus, sibi ulterius nihil nocens, et idem Dominus Gregorius infra Octavam Ascensionis Domini ista nobis retulit bona fide. Testes sunt Petrus et Stirberus in Amarybi ejusdem parochiæ. Cæcilia quatuor annorum filia Martini Ockicta in oppido Mam, parochie Niobiryo Lincopen. dīcē. longo tempore gravi dolore et languore macerata, et tandem visu oculorum per quinque hebdomadas privata est. Pro sanitate recuperanda versus Vuatzstenum a matre sua, Catharina nomine, ducta est; quæ in itinere, antequam ad locum ipsum perveniret, oculorum totiusque corporis se sanitatem gaudebat integrum recepisse. Testes sunt dominus Petrus, curatus ecclesiae Aa, et D. Andreas, vicarius ec-

clesiae Unimarby Lincopen. dīcē., qui infra Octavam Ascensionis in Vuatzsteno existentes una nobiscum viderunt puellam, sospitem corpore, oculo- rumque claro lumine redimitam.

92 Christina, vidua de oppido et parochia Arnobonga Lundunen. dīcē. regui Dacæ, habuit filium septem annorum, Olavum nomine, à nativitate claudum et mutum; quem mater cum alia frœmina, Helena nomine, in humeris suis portabat per longas duas dietas ad Vuatzstenum, venientes illic in vigilia Pentecostes, ubi puer eodem die plena fortitudine ad ambulandum et loquendum prædictus est. Testes sunt nobiles viri Joannes Broderhensem de civitate Subdu Capen. dīcē., Hannus Volt, Hennechinus Grevensmolla, cives Skarmigen, qui rem gestam a matre pueri audierunt, et eum expedite ambulante oculis prospexerunt. Holinstanus, decem annorum filius Petri Fut de oppido Bruta, parochia Ringarium Lincopen. dīcē. in insulis maris cum aliis multis stetit super glaciem fragilem ad piscandum pisces, et subito ventus vehemens, circumquaque disrumpens glaciem, quod videntes, qui seniores erant, proparabant ad littus, puer vero, sibi præcavere nesciens, remansit quoque glacie in frusta soluta est.

93 Unde puer territus alta voce incessanter clamare cepit: O S. Birgitta, adjuva me. Vento autem indesinenter flante, glacies in tam minutæ partes dissoluta est, quod puer a patre et aliis novem viris in littorestantibus non visus est super glaciem, sed super solam stare aquam. Et sic stetit per quatuor vel quinque horas, et, urgente semper flatu, longe satis elongabatur a littore, patre et aliis vindictibus auxilium dare non valentibus, eo quod naves non habebant. Puer vero non cessabat invocare dominam Birgittam, cujus procul dubio meritis divina providentia, cui cura est de omnibus, providerat, quod Acaneridus de oppido Bro, et Marbum de Vaginar prædictæ parochiæ pro negotiis suis navigantes appropinquabant ei et considerantes particulam glaciei, super quam steterat, fere omnem in aquam resolutam, ceperunt eum in navem suam. Illi igitur hujus rei testes sunt cum Banka de opido Grevianas ejusdem parochiæ, qui hoc videns stetit in littore, et pater pueri, qui in die Pentecostes ista nobis per ordinem enarravit.

ANNOTATA.

a Monachi Vastenensis, ejusque, qui rei gestæ interfuit, verba sunt.

b Modo ejus saltem pars servatur in vico Courson.

c Vastenensis Confessor generalis.

d Forte hic indicatur Birca, Suecorum regum antiqua sedes, jam destructa, quæ sita fuit inter Telgam et Stgdunam.

e In Nericia.

f Prima post Pascha, seu in Albis.

g Aahus in Scania duobus milliaribus a Christianostadio, in confiniis Scaniæ et Blekingiæ sita.

h Ordinis Cisterciensis in Gotlandia, diæcesis Lincopensis.

i Vide lit. f in cap. 4 lib. 3 Vitæ S. Birgittæ, a Bertholdo scriptæ.

k Legendum verosimillime Scarensis.

l Vide Annotata in Bertholdum lib. 3, cap. 2, litt. c.

CAPUT IV

*mutus simul
et claudus;
servatur*

*puer submer-
sioni proxi-
mus.*